Samtök iðnaðarins

Viðhorfskönnun meðal almennings

Ágúst 2000

GALLUP

Skýrsla þessi og innihald hennar er eingöngu til innanhússnota hjá því fyrirtæki eða þeim einstaklingi sem hana keypti. Öll opinber birting eða dreifing er óheimil án skriflegs leyfis Íslenskra markaðsrannsókna hf.

Um meðferð upplýsinga um samanburðarfyrirtæki gilda eftirfarandi reglur Tölvunefndar:
Þess ber vandlega að gæta, að farið verði með upplýsingar um þau fyrirtæki, sem tekin eru til samanburðar við það fyrirtæki sem óskar eftir könnun, sem trúnaðarmál, og að þær berist ekki til annarra aðila en þeirra sem óskað hafa eftir viðkomandi könnun. Jafnframt er því fyrirtæki óheimilt að birta upplýsingar um samanburðarfyrirtækin á nokkurn hátt.

Allur réttur áskilinn: © Íslenskar markaðsrannsóknir hf. 2000

Íslenskar markaðsrannsóknir
aðilar að Gallup International

BLS.

Framkvæmd 4
Helstu niðurstöður 5

FLOKKUR

SP. 1 Ertu fylgjandi eða andvíg(ur) aðild Íslands að Evrópusambandinu (ESB)? 6
SP. 2 Telur þú að það sé gott eða vont fyrir efnahag Íslands í heild að ganga í ESB? 7
SP. 3 Eiga Íslendingar að þínu mati að ganga strax í ESB ef þeim stendur það til boða, innan 5 ára, síðar eða alls ekki? 8
Hvernig á að túlka niðurstöðurnar? 9

Lýsing á rannsókn

Unnið fyrir	Samtök iðnaðarins
Markmið	Kanna hug fólks til aðildar að ESB
Framkvæmdatími	31. júlí til 27. ágúst 2000
Aðferð	Símakönnun
Úrtak	1200 manna slembiúrtak úr þjóðskrá, á aldrinum 16-75 ára af öllu landinu

Stærð úrtaks og svörun

Upphaflegt úrtak	1200
Búsettir í útlöndum	26
Veikir	11
Látnir	2
Endanlegt úrtak	1161
Neita að svara	204
Næst ekki í	144
Fjöldi svarenda	813
Svarhlutfall	70,0%

Greiningarbreytur

Kyn	Karlar og konur
Aldur	Fimm aldursflokkar
Búseta	Reykjavík, nágrannasveitarfél. R.víkur og önnur sveitarfélög
Fjölskyldutekjur	Heildartekjur allra á heimilinu á mánuði
Menntun	Sex flokkar

Reykjavík, 30. ágúst 2000

Þóra Ásgeirsdóttir
Sóley Valdimarsdóttir

Aðild Íslands að ESB

Rétt um 44% svarenda sögðust vera fylgjandi aðild að Evrópusambandinu (ESB), en rúmlega þriðjungur sagðist vera andvígur. Lægra hlutfall svarenda er fylgjandi aðild að ESB nú en í könnunum síðustu þriggja ára. Miðað við síðustu könnun, sem framkvæmd var í nóvember 1999, hefur hlutfall þeirra sem eru fylgjandi aðild lækkað um 7,1prósentustig. Þeir sem eru yngri eru frekar fylgjandi aðild en þeir sem eldri eru og þeir sem búa í Reykjavík eru sömuleiðis frekar fylgjandi aðild en þeir sem búa í öðrum sveitarfélögum. Þeir sem búa í annars staðar en í Reyjavík og nágrannasveitarfélögum eru síst fylgjandi aðild að ESB.

Rúmur helmingur svarenda telur það vera gott fyrir efnahag Íslands í heild að ganga í ESB, en á hinn bóginn telja 30% svarenda það vont fyrir efnahag þjóðarinnar. Þeir sem yngri eru telja fremur að það sé gott fyrir efnahag þjóðarinnar að ganga í ESB, en þeir sem eldri eru. Þeir sem búa í Reykjavík eða nágrannasveitarfélögum telja, fremur en þeir sem búa í öðrum sveitarfélögum, að það sé gott fyrir efnahag Íslands í heild að ganga í ESB.

Þegar fólk var spurt að því hvenær því fyndist að Íslendingar ættu að ganga í ESB ef þeim stæði það til boða, sögðu 12% að við ættum að gera það strax. Rúmur þriðjungur sagði að við ættum að gera það innan 5 ára, 30% sögðu eftir meira en 5 ár og tæpum fjórðungi svarenda fannst við alls ekki eiga að ganga í ESB.

Ertu fylgjandi eða andvíg(ur) aðild Íslands að ESB?

Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Vik-mörk +/-
Mjög fylgjandi	86	14,9	2,9
Frekar fylgjandi	171	29,6	3,7
Hvorki, né	126	21,8	3,4
Frekar andvíg(ur)	93	16,1	3,0
Mjög andvíg(ur)	102	17,6	3,1
Fylgjandi		44,5	4,1
Hvorki, né		21,8	3,4
Andvíg(ur)		33,7	3,9
Fjöldi svara	578	100,0	
Tóku afstöðu	578	71,1	
Tóku ekki afstöðu	235	28,9	
Fjöldi svarenda	813	100,0	
Meðaltal	3,1		
Staðalfrávik	1,3		

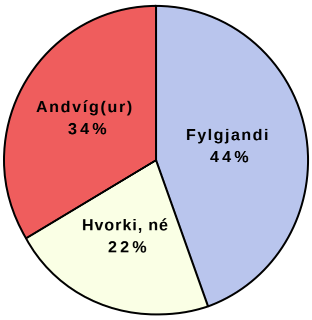

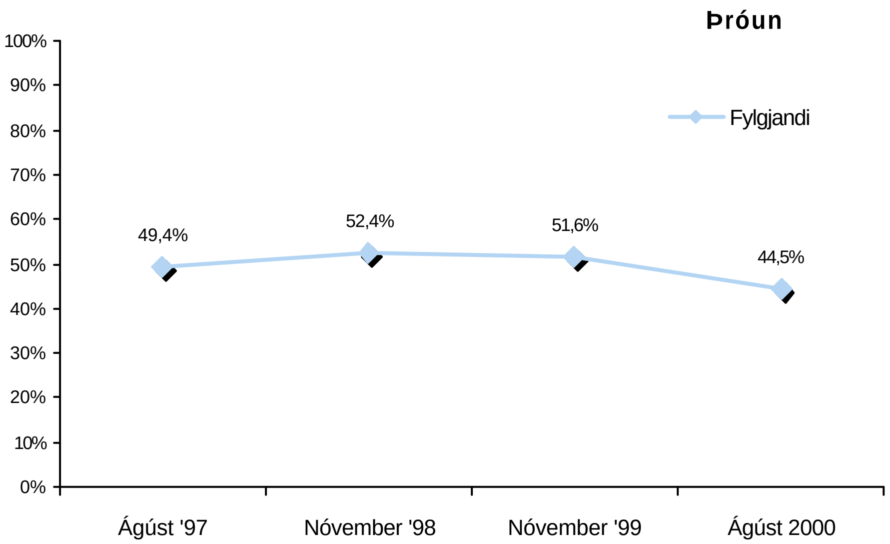

Ath. Að spurningarnar eru ekki eins í öll skiptin

Greiningar

	Meðal-tal	Staðal-frávik	Fjöldi
Kyn			
Karlar	3,0	1,4	302
Konur	3,1	1,3	276
Aldur			
16-24 ára	3,4	1,2	114
25-34 ára	3,1	1,3	128
35-44 ára	3,2	1,5	107
45-54 ára	3,0	1,3	116
55-75 ára	2,8	1,3	113
Búseta			
Reykjavík	3,3	1,3	223
Nágrannasv.félög R.víkur	3,1	1,4	98
Önnur sveitarfélög	2,9	1,3	257
Fjölskyldutekjur			
150 þúsund eða lægri	2,9	1,2	75
151 til 250 þúsund	3,0	1,3	127
251 til 350 þúsund	3,2	1,3	132
Hærri en 350 þúsund	3,2	1,4	141
Menntun			
Grunnskólapróf	3,1	1,1	127
Grunnskólapróf og viðbót	2,9	1,4	171
Framhaldsskólapróf	3,2	1,4	177
Háskólapróf	3,1	1,4	94
Starfssvið			
Verkaf/Einf.þj.st/Sjóm/Bændur	3,0	1,3	155
Faglærð iðnaðarstörf	3,1	1,3	37
Skrifsst.+Fagl.við opinb. þjón.	3,3	1,3	113
Stj.st/Atvrek/Sérfræðingar	2,9	1,4	122
Nemar	3,1	1,4	66
Heimav./Öryrkjar/Atvl./Ellilífeyrisþ.	3,1	1,3	81

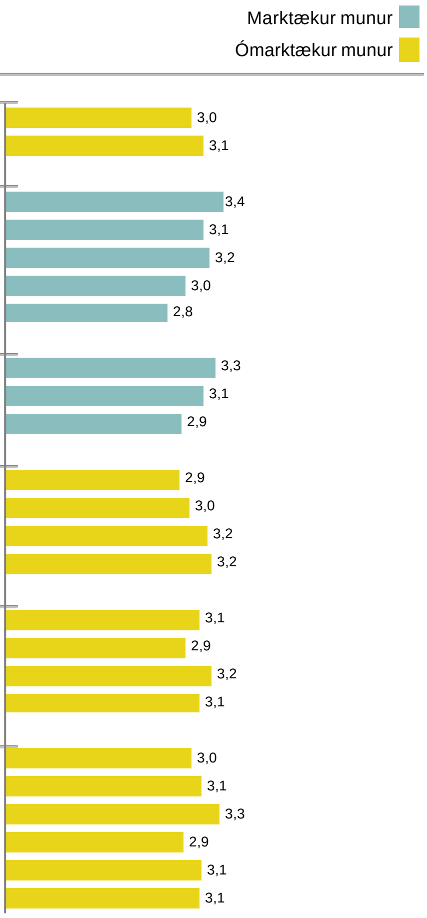

Spurning 1. Ertu fylgjandi eða andvíg(ur) aðild Íslands að Evrópusambandinu (ESB)?

Telur þú að það sé vont eða gott fyrir efnahag Íslands að ganga í ESB?

Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Vik-mörk +/-
Mjög gott	75	15,2	3,2
Frekar gott	178	36,0	4,2
Hvorki gott né vont	91	18,4	3,4
Frekar vont	87	17,6	3,4
Mjög vont	63	12,8	2,9
Gott		51,2	4,4
Hvorki gott né vont		18,4	3,4
Vont		30,4	4,1
Fjöldi svara	494	100,0	
Tóku afstöðu	494	60,8	
Tóku ekki afstöðu	319	39,2	
Fjöldi svarenda	813	100,0	
Meðaltal	3,2		
Staðalfrávik	1,3		

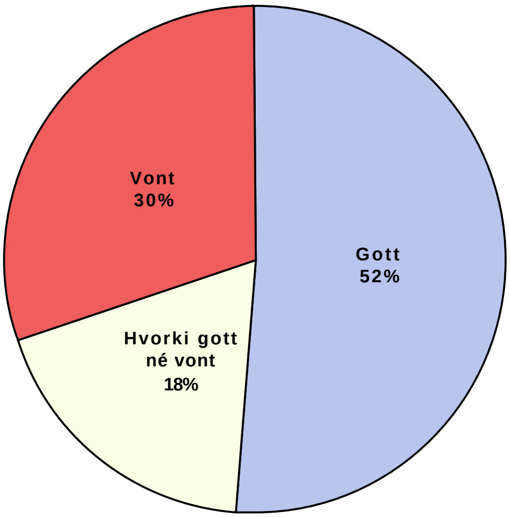

Greiningar

Marktækur munur
Ómarktækur munur

	Meðal-tal	Staðal-frávik	Fjöldi
Kyn			
Karlar	3,2	1,3	265
Konur	3,3	1,2	229
Aldur			
16-24 ára	3,5	1,1	93
25-34 ára	3,4	1,3	110
35-44 ára	3,3	1,3	97
45-54 ára	3,1	1,3	100
55-75 ára	2,8	1,2	94
Búseta			
Reykjavík	3,4	1,2	202
Nágrannasv.félög R.víkur	3,2	1,3	88
Önnur sveitarfélög	3,1	1,3	204
Fjölskyldutekjur			
150 þúsund eða lægri	3,0	1,1	61
151 til 250 þúsund	3,3	1,3	100
251 til 350 þúsund	3,2	1,3	118
Hærri en 350 þúsund	3,4	1,3	129
Menntun			
Grunnskólapróf	3,2	1,2	100
Grunnskólapróf og viðbót	3,1	1,4	144
Framhaldsskólapróf	3,4	1,2	148
Háskólapróf	3,3	1,3	93
Starfssvið			
Verkaf/Einf.þj.st/Sjóm/Bændur	3,1	1,3	119
Faglærð iðnaðarstörf	3,5	1,1	32
Skrifsst.+Fagl.við opinb. þjón.	3,4	1,3	101
Stj.st/Atvrek/Sérfræðingar	3,1	1,3	111
Nemar	3,4	1,3	54
Heimav./Öryrkjar/Atvl./Ellilífeyrisþ.	3,2	1,2	73

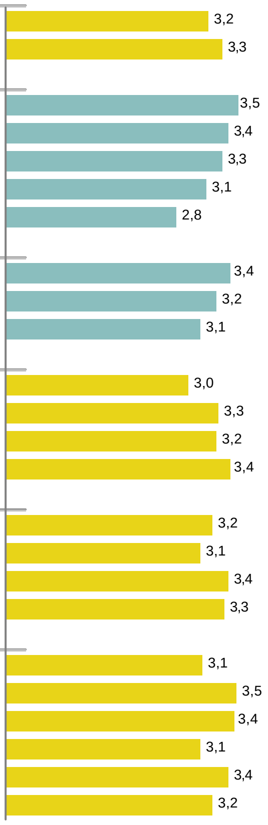

Telur þú að það sé vont eða gott fyrir efnahag Íslands að ganga í ESB?

Spurning 2. Telur þú að það sé gott eða vont fyrir efnahag Íslands í heild að ganga í ESB?

Hvenær eiga Íslendingar að ganga í ESB ef þeim stendur það til boða?

Svör	Fjöldi	Hlutfall %	Vik-mörk +/-
strax	58	12,1	2,9
Innan 5 ára	164	34,1	4,2
Eftir meira en 5 ár	145	30,1	4,1
Alls ekki	114	23,7	3,8
Fjöldi svara	481	100,0	
Tóku afstöðu	481	59,2	
Tóku ekki afstöðu	332	40,8	
Fjöldi svarenda	813	100,0	

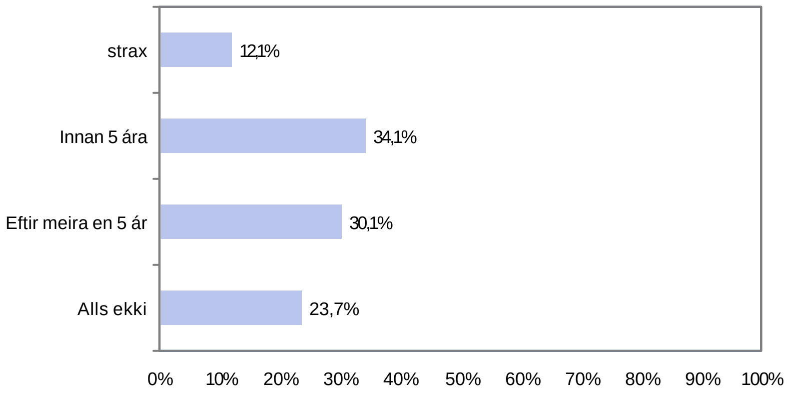

Greiningar	Fjöldi	Strax	Innan 5 ára	Eftir meira en 5 ár	Alls ekki
Kyn*					
Karlar	261	16,5%	26,4%	32,6%	24,5%
Konur	220	6,8%	43,2%	27,3%	22,7%
Aldur*					
16-24 ára	89	21,3%	36,0%	28,1%	14,6%
25-34 ára	106	9,4%	43,4%	25,5%	21,7%
35-44 ára	99	14,1%	35,4%	26,3%	24,2%
45-54 ára	100	10,0%	30,0%	36,0%	24,0%
55-75 ára	87	5,7%	24,1%	35,6%	34,5%
Búseta					
Reykjavík	192	15,6%	36,5%	28,6%	19,3%
Nágrannasv.félög R.víkur	82	14,6%	35,4%	26,8%	23,2%
Önnur sveitarfélög	207	7,7%	31,4%	32,9%	28,0%
Fjölskyldutekjur					
150 þúsund eða lægri	58	12,1%	24,1%	34,5%	29,3%
151 til 250 þúsund	107	8,4%	39,3%	27,1%	25,2%
251 til 350 þúsund	110	14,5%	33,6%	30,0%	21,8%
Hærri en 350 þúsund	124	13,7%	36,3%	29,0%	21,0%
Menntun					
Grunnskólapróf	100	11,0%	32,0%	37,0%	20,0%
Grunnskólapróf og viðb.	144	11,8%	31,3%	29,2%	27,8%
Framhaldsskólapróf	147	14,3%	37,4%	29,9%	18,4%
Háskólapróf	84	9,5%	36,9%	25,0%	28,6%
Starfssvið					
Verkaf/Einf.þj.st/Sjóm/Bændur	121	15,7%	29,8%	25,6%	28,9%
Faglærð iðnaðarstörf	30	20,0%	26,7%	30,0%	23,3%
Skrifsst.+Fagl.við opinb. þjón.	96	10,4%	43,8%	27,1%	18,8%
Stj.st/Atvrek/Sérfræðingar	112	10,7%	30,4%	33,0%	25,9%
Nemar	52	11,5%	34,6%	36,5%	17,3%
Heimav./Öryrkjar/Atvl./Ellilífeyrisþ.	67	7,5%	37,3%	31,3%	23,9%

* Marktækur munur

Hvenær eiga Íslendingar að ganga í ESB ef þeim stendur það til boða?

Spurning 3. Eiga Íslendingar að þínu mati að ganga strax í ESB ef þeim stendur það til boða, innan 5 ára, síðar eða alls ekki?

Töflur

Niðurstöður fyrir hverja spurningu eru settar fram í töflum og myndum. Hver spurning er neðst á hverri blaðsíðu en nafnið á því sem hún á að mæla er sett fyrir ofan hverja töflu. Í töflunni er hægt að sjá svör þátttakenda og hve margir þeirra tóku ekki afstöðu til þessarar spurningar eða voru ekki spurðir. Í töflunni hér fyrir neðan má sjá að nærri 44% þátttakenda telja viðmót starfsmanna vera frekar gott. Ef teknir eru þeir saman sem segja viðmótið vera “frekar gott” og “mjög gott” þá gefur það ríflega 52%.

Viðmót starfsmanna

Tíðni	Fjöldi	Hlutfall %	Vikmörk +/-
Mjög gott	63	8,5	2,0
Frekar gott	323	43,8	3,6
Hvorki né / í meðallagi	253	34,3	3,4
Frekar slæmt	76	10,3	2,2
Mjög slæmt	22	3,0	1,2
Gott		52,4	3,6
Hvorki né / í meðallagi		34,3	3,4
Slæmt		13,3	2,5
Fjöldi svara	737	100,0	
Spurðir		93,6	
Ekki spurðir		6,4	
Fjöldi svarenda	787	100,0	
Meðaltal	3,4		
Staðalfrávik	0,9		
Miðgildi	3,0		
Tíðasta gildi	4,0		

Vikmörk

Til að geta áttað sig betur á niðurstöðum rannsókna er nauðsynlegt að skilja hvað vikmörk eru. Vikmörk eru reiknuð fyrir hverja hlutfallstölu og nær jafn langt upp fyrir og niður fyrir töluna nema ef það fer niður að 0% eða upp að 100%. Oftast er miðað við 95% vissu. Þegar bilið er fengið má segja með 95% vissu að niðurstaða sem fengin væri úr rannsókn liggi á þessu bili ef allir í þýðinu væru spurðir.
Í framhaldi af þessu er hægt að bera saman svarmöguleikana. Ef vikmörk svarmöguleika skarast er munur á þeim ekki marktækur. Ef vikmörkin skarast ekki er munur á þeim marktækur. T.d. væri hægt að segja með 95% vissu að marktækt fleiri einstaklingar telja viðmót starfsmanna vera gott en slæmt.

Meðaltal

Er reiknað með því að leggja allar tölur saman og deilt er upp í þá summu með fjölda talnanna. Í töflunni hér til vinstri reiknast meðaltal skv. eftirfarandi formúlu: [Mjög gott (fj. x 5) + frekar gott (fj. x 4) + hvorki né (fj. x 3) + frekar slæmt (fj. x 2) + mjög slæmt (fj. x 1)] / Heildarfjöldi svara. Meðaltal tekur því gildi á kvarðanum 1 til 5.

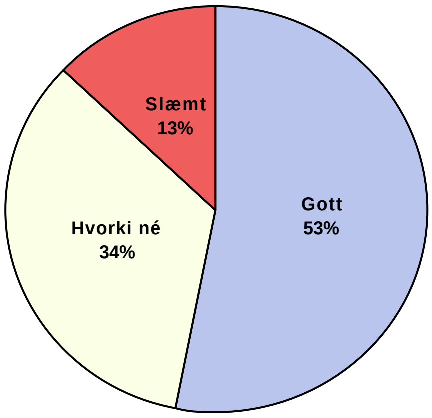

Staðalfrávik

Er algengur mælikvarði á dreifingu svara í kringum meðaltal. Það segir til um hversu lík eða ólík svör þátttakenda við spurningu eru. Hátt staðalfrávik ber að túlka þannig að svör þátttakenda séu ólík en lágt staðalfrávik þannig að svörin séu lík.

Miðgildi

Er sú tala í safninu sem skiptir öllum tölum í tvennt, þannig að helmingur er fyrir ofan miðgildið og helmingur fyrir neðan það. Miðgildi er oft betra mat á miðlægni en meðalgildi þegar dreifing talnanna er skekkt. Dæmi um skekkta dreifingu eru óflokkuð laun fólks þar sem jaðargildi eru í hærri enda launakvarðans.

Tíðasta gildi

Er sú tala safninu sem kemur oftast fyrir. Hinn dæmigerði einstaklingur í könnun er með tíðasta gildið. Hér segja t.d. flestir að starfsmenn hafi frekar gott viðmót.

Myndir

Í myndum er reynt að draga saman helstu niðurstöður þannig að auðvelt er fyrir lesandann að átta sig á hvað sé markverðast hverju sinni. Ennfremur er oft gerð greining á hverri spurningu eftir öðrum greiningarbreytum í könnuninni. Má þar nefna t.d. kyn, aldur, búsetu, menntun og aðrar spurningar í sömu könnun. Hér fyrir neðan má sjá greiningu eftir kyni og aldri þátttakenda. Þar sést að ekki er munur á meðaltölum eftir kyni en hins vegar er munur eftir aldri þátttakenda. Yngri þátttakendur segja frekar að viðmót starfsmanna sé gott en þeir eldri.

Marktækur munur
Ómarktækur munur

Greiningar	Meðal-tal	Staðal-frávik	Fjöldi	
Kyn				
Karl	3,7	1,0	322	3,7
Konur	3,7	0,9	357	3,7
Aldur				
16-24	3,9	1,0	130	3,9
25-34	3,7	0,9	160	3,7
35-44	3,6	0,9	142	3,6
45-54	3,5	0,9	123	3,5
55 og eldri	3,3	0,9	124	3,3